

Zpráva

o činnosti ČSPS v r. 1962.

Čs. psychologická společnost se v hlavních bodech svého plánu práce na r. 1962 opírá o požadavky členstva ČSPS a účastníků I. sjezdu čs. psychologů v r. 1961 formulované v resoluci, již byla sjezdová jednání uzavřena:

1. Péče o zlepšování odborné úrovně čs. psychologů a rozvoj psychologie u nás.
2. Zintenzivnění styků se zahraničními národními psychologickými společnostmi a s mezinárodními psychologickými asociacemi.
3. Utužení a prohloubení spolupráce s vědeckými společnostmi příbuzných oborů.
4. Péče o rozvoj a dobrou úroveň popularizace psychologických poznatků u nás.
5. Péče o rozšiřování možností uplatnění psychologie u nás.
6. Rozšiřování ediční činnosti
7. Rozšiřování členské základny.

V rámci péče o zvyšování odborné úrovně čs. psychologů a rozvoj psychologie u nás byly svolány celostátní pracovní porady odborných sekcí ČSPS, které jsou vlastním fórem odborné práce Společnosti.

- Činnost sekcí
- a/ pedagogické
 - b/ zdravotnické
 - c/ ekonomické
 - d/ teoreticko-metodické

Výbor pedagogické sekce se zaměřil na tři hlavní úkoly:

- 1/ Projednání problematiky výchovného poradenství
- 2/ přípravu učebnice pedagogické psychologie
- 3/ přípravu celostátního semináře o současné psychologii vyžlení

1/ Dne 1. března 1962 byl v Bratislavě uspořádán seminář o výchovném poradenství za účasti širokého okruhu zájemců z Čech, Moravy a Slovenska, jak z řad psychologů tak pedagogů, lékařů a pracovníků bezpečnosti.

Byla zdůrazněna nutnost dobré odborné přípravy výchovných poradců na školách, kteří mají řešit jak individuální případy tak v kolektivním poradenství doplňovat práci školy.

Obdoblá resoluce z jednání byla zaslána 4. odd. Ú. V. KSČ a MŠK. Zpráva i referáty z porady se objevily v odborném tisku /Pedagogika/.

Dále byla 16. února 1962 svolána schůze nástupců psychologických výchovných klinik a dětských psychologických poraden, již vedl člen korespondent ČSAV, prof.

Dr V. Chmelář. Příspěvky k poradenství ve výchově vyšlé z této porady, byly rozeslány na všechna kompetentní místa, hlavně MŠK. Dne 8. června 1

Dne 8. června 1962 se konal další seminář pedagogické sekce svolaný společně s brněnskou pobočkou ČSPS, který byl přehledem práce jednotlivých pracovníků, kteří na něm referovali o výsledcích své práce. Také toto jednání bylo uzavřeno usnesením poutoupeným MŠK a IV. odd. Ú.V. KČ.

2/ 2/ Přírava učebnice pedagogické psychologie je úkol, který se vzrůstem počtu autorů tak rozšířil, že přechází do plánu práce na r. 1963.

3/ Program přípravy celostátního semináře "Opsychologii myšlení" byl splněn. Koncepty, organizací a programem semináře byla pověřena Katedra psychologie FF PU v Olomouci. Seminář byl svolán na leden 1963.

Kromě toho plnila pedagogická sekce i další úkoly, např. projednala některé stížky pro ústřední výbor ČSPS, účastnila se na přípravách konference ve Smolenicích, která však byla odvolána, a propracovala plán své práce na r. 1963. apod.

Práce zdravotnické sekce se zaměřila na podchyzení zájmu co největšího počtu klinických psychologů v Oblastních skupinách ČSPS a tématicky se zaměřila k otázkám vyšetřovacích metod, zejména v oblasti intelektu.

Spolu s brněnskou pobočkou ČSPS uspořádala v Brně ve dnech 30.11. - 1.12. 1962 celostátní seminář na téma "Výskum souvislosti mezi poškozením mozku a psychickými projevy". Seminář byl současně svolán k počtu 70. narozenin čl.koresp. ČSPS, prof. Dr V. Chmeláře. Kladným momentem byla aktivní účast lékařů.

Snaha zdravotnické sekce rozšiřovat faktickou spolupráci psychologů s lékaři různých oborů byla v r.1962 uskutečňována i v oblastních skupinách a je jí možné hodnotit jako významný klad odborné činnosti celé sekce.

Brzdícím momentem v práci sekce byla skutečnost, že ústřední výbor ČSPS nemohl členům výboru sekcehradit cestovné při účasti na pracovních schůzích sekce.

Dalším bodem plánu práce zdravotnické sekce v r.1962 byla příprava kompendia zdravotnické psychologie. Vydání tohoto díla má v oblasti klinické psychologie největší požadavku čs. psychologů po zvyšování úrovně odbornosti, jak jej formulovali v již zmíněné sjezdové resoluci. Pro rozsah plánované práce přechází tento úkol do plánu práce na r.1963.

Výbor ekonomické sekce ČSPS uspořádal celostátní pracovní konferenci ve dnech 29.-30.11.1962 v Bratislavě, jejíž organizace se ujali slovenští ekonomičtí psychologové. Tématicky byla konference zaměřena na psychologické otázky pomoci hnutí brigád socialistické práce a na problémy analýzy práce v praxi, hlavně vzhledem k práci jeřábíka. Účastníci konference byli informováni o zkušenostech ze studijního zájezdu do MŠR a seznámeni s Bratislavskými pracovníky, které se zabývají psychologií práce.

Výbor ekonomické sekce kromě toho vydal přehled sovětské literatury v oblasti psychologie práce za 10 minulých let a výběr novější literatury tohoto oboru vydané

v anglickém jazyce. Obě práce byly otištěny ve "Zprávách ČSPS" a splňují funkci
pracovní příručky pro ekonomické psychology. Dále připravil výbor návrh postgra-
duálního školení ekonomických psychologů a předal jej ústřednímu výboru ČSPS.

Výsledky dotazníkového průzkumu o činnosti a potřebách ekonomických psychologů, o něž
se návrh postgraduálního studia ekonomických psychologů opírá, byly předány redakci
"Zpráv ČSPS" k dalšímu využití.

Teoreticko - metodická sekce ČSPS uspořádala v r. 1962
další cyklus přednášek o užití kybernetiky v psychologii. Konal se v Brně za spolu-
práce brněnské pobočky ČSPS.

Plánovaná konference o problematice ~~zkušeností~~ psychologie osobnosti byla pro časov-
časuovou tíseň odložena na příští rok.

Do péče o odborný růst čs. psychologů patří i zlepšení dosavadní dokumentační
práce v oboru psychologie. Prvním krokem v tomto směru je založení samostatného od-
dílku "Psychologie" v bibliografickém přehledu vydávaném Bibliografickým střediskem
společenských věd /Stát. knihovna ČSSR/. Lze doufat, že tento začátek časem varoste
na plnou dokumentační a bibliografickou službu pro psychology obecně systému TET
/technické a ekonomické informace/ v technických vědách.

Na pořizování bibliografických záznamů se podílí řada psychologických pracovi-
šť obětavě a bezplatně - na rozdíl od jiných vědních oborů, kde se našly finanční
prostředky na honorování bibliografické práce, která pak s větším počtem pracovníků
pokračuje rychleji a v širším rozsahu.

Intenzivnější styků se zahraničními psychologickými organizacemi se ujal ústřed.
výbor ČSPS, který obnovil své jednání s International Association of Applied Psychology
a s International Union of Scientific Psychology za účelem začlenění ČSPS do mezinárod-
ních psychologických organizací. K začlenění má dojít v srpnu tr. na kongresu ve Wa-
shingtoně.

Bez odpovědi zůstal pokus navázat styk se sovětskou psychologickou společností.
Úspěšnější byl pokus zajistit výměnou za naše publikace cizí odbornou literaturu. ČSPS
vydala jako samostatné zař. separáty přílohy k 4. a 5. dílu "Zpráv ČSPS": "Wechslerovy
zkoušky W-B, WAIS, WISC - bibliografie" a "Psychologické diagnostické pomůcky" - kate-
log archivu diagnostických pomůcek Psychologického ústavu KÚ. Za obě publikace byly
výmencou získány cenné materiály /hlavně diagnostické pomůcky/ aniž bylo třeba odčerpávat
devisy na jejich dovoz.

Prohlubování a rozšiřování styků čs. psychologie s příbuznými vědeckými obory
a společnostmi.

Styk s příbuznými vědeckými obory a společnostmi je uskutečňován jednotlivými
odbornými sekcemi, případně ve spolupráci s oblastní skupinou - Praha.

~~Psychologická sekce .~~

Činnost ČSPS je řízena Vědeckým kolegiem pro pedagogiku a psychologii ČSAV. V tomto orgánu se projednává i spolupráce s oborem pedagogiky. Tato spolupráce bude v příštím roce již koordinována Čs. pedagogickou společností při ČSAV, které se právě skládá.

Styk s příbuznými vědeckými obory a společnostmi v oblastech psychologie zdravotnické a ekonomické je uskutečňován těmito sekcemi případně ve spolupráci s oblastní skupinou Praha.

Zdravotnická sekce velmi úzce spolupracuje s komisí pro psychologii v Psychiatrické sekci Čs. lékařské společnosti Jana Ev. Purkyně. Členové sekce přednášeli na nejrůznějších konferencích a pracovních zasedáních lékařských sekcí společnosti J.E.P.

Ekonomická sekce spolupracuje se Společností pracovního lékařství a s komisí fyziologie práce při Čs. lékařské společnosti J.E.P. Spolupráce spočívá prozatím ve vzájemném informování o různých akcích a v aktivní přednáškové činnosti ekonomických psychologů buď přímo těmito společnostmi a naopak /ačkoliv toto méně/. Kromě toho spolupracuje ekonomická sekce s Komisí dorostového lékařství v oboru psychologie práce.

Popularizací psychologických znalostí u nás se převážně zabývají oblastní skupiny ČSPS většinou ve spolupráci s výbory příslušných sekcí ČSPS. Oblastní skupiny povětšinou pracují na půdě Společnosti pro šíření vědeckých a politických znalostí. Výber každé OS pečuje o odbornou úroveň těchto přednášek, které se v rámci přednáškových cyklů nebo "Lidových universit" obracejí k veřejnosti s aktuální problematikou zahrnující např. otázky výchovy, problémy dospívání, delinkvence mládeže apod.

Šíře tématiky těchto přednášek, pohotová reakce na naléhavou problematiku dneška jsou důkazem, že psychologové se snaží iniciativně zasahovat do současného společenského dění, informovat a pomáhat, kde je třeba a navrhnout zodpovědně uvažovaná řešení v otázkách veřejného zájmu.

Tématika některých přednášek konaných v jednotlivých oblastních skupinách během r. 1962 je toho svědectvím. Tak OS - Praha měla na programu přednášek mimo jiné i tyto :

- "O výsledcích psychologického výzkumu ve válečných na Kladně"
- "O plánu práce poradny pro volbu povolání"
- "O cvičování vhodnosti a spolehlivosti některých výběrových psychologických metod v oblasti železniční dopravy".

Členové této skupiny přednášeli na konferencích a pracovních zasedáních Čs. lékařské společnosti J.E.P., na poradách pedagogických, na konferencích průmyslových a v rámci různých kulturních, vědeckých i osvětových akcí.

Členové OS - H r a d e c K r á l o v é kromě pravidelných pracovních schůzí skupiny přednášeli ve spolupráci se Společností pro šíření vědeckých a politických znalostí a to o sexuální výchově, o dospívající mládeži, o duševním životě dítěte, o psychologii dospívající mládeže; přednášeli však také v rámci školení zdravot-

alekého personálu např. o psychologii jednání zdravotnického pracovníka, o psychologii org
organicky nemocných, o mentálně děsivém dítěti, o problematice levdství apod.

Podle domovadních zkušeností se své činnosti se usnešl, OS-Krudec Králové na tom,
že v budoucnu bude konat přednášky a pracovní porady pro širší okruh odborníků /např.
pro učitele, lékaře, průmyslové pracovníky a to vždy s účastí z jejich zájmové oblasti.
Hlavně mezi učiteli a lékaři je mnoho zájemců o psychologii. V letošním roce se skupina za
sanešuje na tři hlavní otázky:

- 1/ Co dáá klinická psychologie lékaři v praxi
- 2/ Pomec psychologie ve školství
- 3/ Uplatnění psychologie v průmyslu a dopravě

OS - Výbor připravuje v rámci popularizační činnosti serií článků o aktuálních psycho-
logických otázkách do krajského tisku. Příspěvky jsou kolektivně projednávány na schů-
zích OS, aby byla zaručena jejich odborná úroveň. Kromě toho připraví informativní a osvě-
cové přednášky pro učitele, lékaře a případně zvláštní školení pro OPS apod. Ve vel-
kých průmyslových závodech jihočeského kraje organizuje přednášky pracovníka Výzkumného
ústavu bezpečnosti práce o práci psychologa v průmyslu.

OS - K r o m ě ř í š pracuje osvětově na půdě Společnosti pro šíření vědeckých a
politických znalostí.

Ús. psychologická společnost se díky své organizační struktuře / v každém kraji
je ustavena alespoň jedna oblastní skupina/ může podílet na společenském dění a jeho
problematice a přispívat k vhodnému řešení otázek v nichž jsou její členové odborně
kompetentí.

Páše o rozšířování možností uplatnění psychologie u nás.

Tento požadavek převzaly jednotlivé odborné sekce příslušných aplikačních oblastí
psychologie do svých pracovních plánů.

Výbor zdravotnické sekce připravuje příjým jednáním s MZdr a se zdravotnickými referá-
ty v krajích podmínky k širšímu uplatnění psychologie ve zdravotnictví, usiluje o to,
aby na místa psychologů byli ustanovováni pouze pracovníci s plnou kvalifikací a aby vy-
učování psychologie na zdravotnických školách byli pověřováni jen kvalifikovaní psycho-
logové.

Výbor ekonomické sekce projednal možnosti a zlepšení forem uplatnění psychologie
a psychologů v našem hospodářském životě zatím individuálními zákroky u jednotlivých
podniků, ministerstev a státních institucí. I když tyto zákroky pomohly odstranit akut-
ní potíže, nemohly základní otázky uplatnění psychologie vyřešit. V této věci by bylo
třeba dospět k obecnému řešení.

Řádní činnost ČSPS.

V roce 1962 vyšla další dvě čísla /rozšířen dvojčíslo/ "Zpráv ČSPS", která kromě

obvyklých oddelení členů obsahovala bibliografické práce, které svou tematikou a šíří zpracované oblasti jsou přínosem v naší psychologické literatuře a slouží jako prameny informací velmi požadované našimi psychology. Dvě práce otištěné jako přílohy 4. a 5. čísla "Zpráv ČSPS" a to :

"Wechslerovy zkoušky W - B, WAIS, WISC - bibliografie" a
"Psychologické diagnostické pomůcky - katalog archivu diagnostických pomůcek Psychologického ústavu KÚ"

vyšly jako samostatné separáty, kterých se používá ve styku se zahraničními psychologickými institucemi. Výměnou za ně přišlo z ciziny mnoho cenných materiálů /hlavně diagnostických pomůcek/ aniž bylo nutno nárokovat devisy na jejich dovoz.

ČSPS doufá, že jí nadřízená instituce ČSAV, Vědecké kolegium pro pedagogiku a psychologii, podepře žádost Společnosti o rozšíření dotace na ediční činnost ČSPS na příští hospodářské období tak, aby ČSPS mohla pravidelně vydávat separáty prací uveřejněných ve "Zprávách ČSPS" pokud by ústřední výbor uznal, že by znamenaly přínos pro naši psychologickou literaturu.

Péče o rozšíření členské základny

Členská základna rostla v r.1962 organicky získáním nových zájemců o práci ČSPS v jednotlivých sekcích a oblastních skupinách. Větší náborová akce obrázcíjící/se na účastníky I. sjezdu čs. psychologů nepřinesla podstatnější vzrůst členstva.

Ústřední výbor navrhe plenu na příštím valném shromáždění ČSPS změnu podmínek pro přijetí za člena v tom smyslu, aby mohli být přijímáni pracovníci z různých oborů praxe, kteří se přihlásili k nástavbovému studiu psychologie a to ještě dříve než absolvují.

Zpráva o činnosti ČSPS ukončujeme

Přehled práce Slovenské psychologické společnosti v období 1961 - 1962.

SPS má teraz 92 členov, čo je od marca 1960 vzrast o 95,7%. Jej práca spočívala v plnení celoštátnych úloh v rámci ČSPS, čo sa prejavilo najmä pri vypracúvaní celoštátného plánu psychologického výskumu, v spoločnom prerokúvaní závažných otázok rozvoje psychologickéj vedy, otázok výchovy a odborného školenia psychologov, v spoločnom usporadúvaní pracovných porád, celoštátnej konferencie a sjazdu, v aktívnej účasti členov SPS na vydávaní ústredného psychologického časopisu. SPS sa svojimi sekciami usporiadala v uplynulom období tri celoštátna konferencie, ktoré sa venovali problematike profesionálnej orientácie, psychologického poradenstva výchovného a ekonomickej psychológiá.

SPS bola organizátorom a koordinátorom psychologickéj práce na Slovensku. Najaktívnejšiu činnosť v tomto smere vyvíjali sekcie SPS, najmä pedagogická pod vedením doc. Pardela, sekcie záhradníckej psychológie vedená Dr. Dobrotkou a sekcia ekonomickej psychológie vedená Dr. Danielom.

V rámci SPS úspešnú organizačnú, schodkovú i propagačnú činnosť vyvíjali 3 oblastné skupiny.

Praha, 26. 10. 1962.

Komisi pro organizaci vědeckých
výběrových společností při ČSAV

/k r. s. tajemníka P o p e l a/

Engelsovo nábř. 6

P r a h a 2 - Vyšehrad

Vážený soudruhu tajemníku,

doplňujeme hlášení o činnosti ČSPS o další požadovaná data :

1. Počet členů k 30.9.1962:261
2. Počet a sídlo poboček : 1 , Brno, Katedra psychologie a pedagogiky FF UJEP
Grohova 7, /tajemník : Dr B. Bárta/
3. " " Oblastních skupin ČSPS : 11
 - OS - Praha, předseda Dr Jaroslav Koch, Corazdůva 1, Praha 2
 - OS - Ústí n.L., předseda promováný pedagog Vadim Ščepichin, Teplice, ul.K.Čapka č.2
 - OS - Hradec Králové, předseda Dr Stanislav Langer, Sadovská 598, Hradec Král.
 - OS - Havlíčkův Brod, předseda prom.psych.M.Dolejší, Psychiatric. léčebna, dětské odd., Havlíčkův Brod
 - OS - Tábor, předseda Dr Jiří Šladr, Pod nemocnicí 2221, Tábor
 - OS - Plzeň, předseda prom.psych.Antonín Velehradský, Tř.Budovatelů 32, Plzeň
 - OS - Olomouc, předseda Dr Vladimír Janák, Pedagogický institut, Žerotínovo nám. 2, Olomouc
 - OS - Kroměříž, předseda Dr Karel Hradecký, Psychiatrická léčebna, Kroměříž
 - OS - Bratislava, předseda prom.ped.Ladislav Durič, C.Sc.?, Psychologický ústav
Filosofická fakulta UK, Gondova 2, Bratislava
 - OS - Žilina, předseda Dr Ladislav Košč, Škultétyho D/V, Žilina
 - OS - Košice, předseda Dr Andrej Stančák, Zdanovova 14, Košice

Skupiny označené x/ zastupují vždy příslušný kraj, podle platného územního členění ČSSR

4. Akce ČSPS pořádané v r. 1962 odbornými sekcemi Společnosti :

Sekce teoreticko-metodická : seminář "použití kybernetiky v psychologii"
cyklus přednášek o "Retikulární formaci"

Sekce pedagogická : Seminář o "Profesionální orientaci" v Bratislavě
"Psychologickém výchovném poradenství" v Brně

Sekce zdravotnická : pracovní, celostátní konference "Poškození mozku a jeho vliv
na psychické projevy" /listopad, 1962, Brno/

Sekce ekonomická : 2 denní pracovní konference v Bratislavě, listopad, 1962

5. Ediční činnost :

5.č. "Zpráv ČSPS"

6.č. " " v přípravě, vyjde do konce roku

2 brožury : "Wechslerovy zkoušky W-B, WAIS, WISC, /bibliografie/"

"Psychologické diagnostické pomůcky /katalog diagnostických pomůcek
archivu Psychologického ústavu

6. Rámcový plán činnosti ČSPS na r. 1963 ;

54/022
ČSPS, ústřední výbor spolu s Komisí pro psychologii při Kolegiu pro pedagogiku a psychologii ČSAV plánuje 1 symposium s mezinárodní účastí /Země socialistického tábora/

Odborné sekce teoreticko-metodická,	1 - 2	semináře	doškolovacího charakteru
pedagogická	1 - 2	"	"
zdravotnická	1 - 2	"	"
ekonomická	1 - 2	"	"

Kromě toho každá odborná sekce plánuje 1 zasedání týkající se pracovní problematiky každé z aplikačních oblastí psychologie : pedagogiky, zdravotnictví a ekonomie

Práce Oblastních skupin /měsíčně 1 pracovní schůze/ vychází z aktuální problematiky jednotlivých krajů, vlastní vědecké a výzkumné práce, činnosti popularizační /ve spolupráci s Společností pro šíření politických a vědeckých poznatků/ a předání přednáškových cyklů /doškolovacího rázu/ pro psychology pracující v terénu. Spolupracují podle místních poměrů i s jinými veřejnými institucemi /Krajské ústavy zdravotnické osvěty, Ústavy pro doškolování učitelů a Ústavy pro doškolování lékařů.

7. Seznam členů předsednictva a ústředního výboru ČSPS po volbách provedených na valném shromáždění ČSPS v červnu 1962 :

Předsednictvo : Předseda, doc.dr.Emil Holas, vedoucí katedry psychologie FF PU Olomoc
čestný předseda, emerit. prof.KU Dr Václav Příhoda, Praha 8, Kubiševy 26

I.náměstek : čl.koresp.ČSAV prof.dr.Vilém Chmelař, vedoucí katedry psychologie FF UJEP, Brno, Grchova 7 /zástupce ČSAV/

II.náměstek: doc.dr.Miroslav Bažány, Psychologická výchovná klinika Bratislava, Legionárská 10
předseda SPS, zastupující ji v ú.v.ČSPS

Dr Damian Kováč, C.Sc., vedoucí ČSAV Psychologického laboratória SAV, Klemensova 27, Bratislava /zástupce SAV v ú.v.ČSPS/

vědecký tajemník, prof.dr.Vladimír Tardy, vedoucí katedry psychologie, FF KU, Praha, Újezd 450, Praha 1. - Malá Strana

Hospodář, prof.dr.Josef Linhart, vedoucí Oddělení pedagogické psychologie Ped.úst.J.A.Komenského, Furkyňova 2, Praha 2.

další členové ústředního výboru ČSPS :

prof.dr.Jan Doležal, ~~vedoucí~~ ředitel Psychologického ústavu KU, Hradčanské nám.5 Praha 1.

prof.Dr Sc.,Anton Jurovský, Psychologická výchovná klinika, Legionárská 10, Bratislava

doc.Dr Tomáš Pardel, vedoucí katedry psychologie FF BK, Bratislava, Gondova 1.

doc.dr.Robert Kenečný, Rezkova 53, Brno

doc.dr.Miloš Machač, C.Sc., vedoucí Psychologické laboratoře Psychologické katedry FF KU, Londýnská 30, Praha - Vinohrady

dr.Zbyněk Bureš, Pod vilami 27, Praha - Nusle.

dr.Jan Srnec, Corazdova 10, Praha 2.

dr.Bohuslav Bárta, Jugoslávská 46, Brno.

náhradníci : doc.dr.František Hyhlík, vedoucí katedry psychologie Institutu nevinářství a osvěty, Praha 1 - Malá Strana, Maltézské náměstí

dr.Oldřich Matoušek, Ústav hygieny práce a chřeb z povolání, Kozí nám.4, Praha 1.

dr.Ladislav Ličko, ~~Hygieny práce a chřeb z povolání~~ Bratislava, Fracisciho 4

dr. Oskár Blaškovič, Karloveská 32, Bratislava.

Návrh rozpočtu na r.1963 Vám, soudruhu tajemníku zašlu po neděli, potřebuji jej ještě na prověrku rozpočtu v pondělí 29.10.t.r.

Se soudružským pozdravem

tajemnice ČSPS.